บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงลักษณะของสมาชิกที่มีผลต่อความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชนจังหวัดพิจิตร ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

จากการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.5 เป็นเพศชาย และร้อยละ 35.5 เป็นเพศหญิง (ตาราง 2)

ตาราง 2 เพศของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	127	64.5
หญิง	70	35.5
รวม	197	100.0

1.2 อายุของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

จากการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชน ร้อยละ 33.5 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุ 50-59 ปี, 60-69 ปี, 30-39 ปี, 20-29 ปี และสูงกว่า 70 ปี ร้อยละ 32.0, 15.7, 12.7, 4.1 และ 2.0 ตามลำดับ (ตาราง 3) อายุต่ำสุดของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนคือ 20 ปี อายุสูงสุดของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนคือ 75 ปี อายุเฉลี่ยของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนคือ 49.01 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 10.99

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 3 อายุของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 – 29	8	4.1
30 – 39	25	12.7
40 – 49	66	33.5
50 – 59	63	32.0
60 – 69	31	15.7
≥ 70	4	2.0
รวม	197	100.0

อายุต่ำสุด	20 ปี	อายุเฉลี่ย	49.01 ปี
อายุสูงสุด	75 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	10.99

1.3 ระดับการศึกษาของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

จากการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 73.6 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาคือจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรี ร้อยละ 20.3, 3.6 และ 2.5 ตามลำดับ (ตาราง 4)

ตาราง 4 ระดับการศึกษาของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	145	73.6
มัธยมศึกษา	40	20.3
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	7	3.6
ปริญญาตรี	5	2.5
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

1.4 ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

จากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 57.4เป็นสมาชิกมาเป็นเวลา 3 ปี รองลงมาคือ 2 ปี, 4 ปี, 5 ปี และ 1 ปี ร้อยละ 21.3, 12.2, 5.1 และ 4.0 ตามลำดับ (ตาราง 5)

ตาราง 5 ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	8	4.0
2	42	21.3
3	113	57.4
4	24	12.2
5	10	5.1
รวม	197	100.0

1.5 รายได้จากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี

จากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 43.7 มีรายได้จากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี ต่ำกว่า 50,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ 50,001 – 100,000 บาท, มากกว่า 200,001 บาท, 100,001 – 150,000 บาท และ 150,001 – 200,000 บาท ร้อยละ 22.3, 14.2, 11.7 และ 8.1 ตามลำดับ (ตาราง 6) รายได้ต่ำสุดจากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปีคือ 8,000 บาท รายได้สูงสุดจากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปีคือ 408,000 บาท รายได้เฉลี่ยจากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปีคือ104,417.06 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 99553.32

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 6 รายได้จากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี

รายได้จากการขายข้าวเปลือกต่อปี (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
≤ 50,000	86	43.7
50,001 – 100,000	44	22.3
100,001 – 150,000	23	11.7
150,001 – 200,000	16	8.1
≥ 200,001	28	14.2
รวม	197	100.0

รายได้ต่ำสุดจากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี 8,000 บาท
รายได้สูงสุดจากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี 408,000 บาท
รายได้เฉลี่ยจากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี 104,417.06 บาท
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 99553.32

1.6 ปริมาณการสีข้าวไว้เพื่อบริโภค

จากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 47.2 สีข้าวไว้เพื่อบริโภคเองจำนวน 1 ตันต่อปี มากที่สุด รองลงมาคือ 2 ตันต่อปี ร้อยละ 30.5 รองลงมาคือ 3 ตันต่อปี ร้อยละ 10.2 รองลงมาคือ 5 ตันต่อปี ร้อยละ 6.1 รองลงมาคือ 1.5 ตันต่อปี ร้อยละ 3.0 รองลงมาคือ 0.5 และ 4 ตันต่อปี ร้อยละ 1.5 (ตาราง 7)

ตาราง 7 ปริมาณการสีข้าวไว้เพื่อบริโภค

ปริมาณการสีข้าวไว้เพื่อบริโภค (ตันต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0.5	3	1.5
1.0	93	47.2
1.5	6	3.0
2.0	60	30.5
3.0	20	10.2
4.0	3	1.5
5.0	12	6.1
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงสีข้าวชุมชน

2.1 การมีส่วนร่วมของสมาชิก

จากการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนคิดว่าตนเองมีส่วนร่วม ดังนี้

1.ในการประชุมของโรงสีข้าวชุมชนมีโอกาสได้เสนอข้อเท็จจริงและความคิดเห็นในที่ประชุม ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 85.3 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 12.2 และ 2.5 ตามลำดับ

2.มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 76.7 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 20.3 และ 3.0 ตามลำดับ

3. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่าง ประธาน กรรมการ และสมาชิกในการทำกิจกรรมของโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 79.7 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 18.3 และ 2.0 ตามลำดับ

4. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 78.7 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 18.3 และ 3.0 ตามลำดับ

5.เมื่อเกิดปัญหาภายในโรงสีข้าวชุมชน มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 73.1 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 24.9 และ 2.0 ตามลำดับ

6.มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 72.6 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 25.9 และ 1.5 ตามลำดับ

7. มีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการแต่ละฝ่าย ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 73.6 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 21.3 และ 5.1 ตามลำดับ

สำหรับเหตุผลที่สมาชิกตอบว่าไม่เคย สามารถสรุปได้ คือ สมาชิกเห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ได้ดีอยู่แล้วและสมาชิกไม่มีเวลามาเข้าร่วมกิจกรรมของโรงสี

การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อโรงสีข้าวชุมชนของข้อ 1-7 ได้แสดงไว้ตาราง 8

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 8 การมีส่วนร่วมของสมาชิก

การมีส่วนร่วมของสมาชิก	มาก		น้อย		ไม่เคย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ในการประชุมของโรงสีมีโอกาสได้เสนอข้อเท็จจริงและความคิดเห็นในที่ประชุม	168	85.3	24	12.2	5	2.5
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของโรงสี	151	76.7	40	20.3	6	3.0
3. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่าง ประธาน กรรมการและสมาชิกในการทำกิจกรรมของโรงสี	157	79.7	36	18.3	4	2.0
4. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของโรงสี	155	78.7	36	18.3	6	3.0
5. เมื่อเกิดปัญหาภายในโรงสี มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเหล่านั้น	144	73.1	49	24.9	4	2.0
6. มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงสี	143	72.6	51	25.9	3	1.5
7. มีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการแต่ละฝ่าย	145	73.6	42	21.3	10	5.1

2.2 ลักษณะของสมาชิก

จากการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนคิดว่าตนเองมีลักษณะดังนี้

1. สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบในการเป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 92.4 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 7.1 และ 0.5 ตามลำดับ เหตุผลที่ไม่เคยเพราะตนเองไม่ได้มาใช้บริการของโรงสี

2. มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 87.3 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 12.2 และ 0.5 ตามลำดับ เหตุผลที่ไม่เคยเพราะมีหุ้นของโรงสีน้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3. มีการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกภายในโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 78.7 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 20.8 และ 0.5 ตามลำดับ เหตุผลที่ไม่เคยเพราะไม่มีเวลา

4. มีความศรัทธาเชื่อมั่นและไว้วางใจคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.8 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 8.2 และ 2.0 ตามลำดับ เหตุผลที่ไม่เคยเพราะคิดว่ากรรมการบางคนก็ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองไม่เต็มที่

5.มีความเสียสละ สามารถทำงานรวมกลุ่มและเห็นแก่ส่วนรวม ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 81.7 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 15.3 และ 3.0 ตามลำดับ เหตุผลที่ไม่เคยเพราะไม่มีเวลา

ลักษณะของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนของข้อที่ 1-5 ได้แสดงไว้ตาราง 9

ตาราง 9 ลักษณะของสมาชิก

ลักษณะของสมาชิก	มาก		น้อย		ไม่เคย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบในการเป็นสมาชิกโรงสี	182	92.4	14	7.1	1	0.5
2. มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงสี	172	87.3	24	12.2	1	0.5
3. มีการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกภายในโรงสี	155	78.7	41	20.8	1	0.5
4. มีความศรัทธาเชื่อมั่นและไว้วางใจคณะกรรมการโรงสี	177	89.8	16	8.2	4	2.0
5. มีความเสียสละ สามารถทำงานรวมกลุ่มและเห็นแก่ส่วนรวม	161	81.7	30	15.3	6	3.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2.3 ลักษณะการจัดโครงสร้างของโรงสี

1. โรงสีข้าวชุมชนมีการจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับสมาชิกอย่างเสมอภาคและยุติธรรม ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 99.0 ตอบว่ามี และร้อยละ 1.0 ตอบว่าไม่มี (ตาราง 10)

ตาราง 10 การจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับสมาชิกอย่างเสมอภาคและยุติธรรม

การจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเสมอภาคและยุติธรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	195	99.0
ไม่มี	2	1.0
รวม	197	100.0

2. สมาชิกแต่ละคนในโรงสีข้าวชุมชนมีบทบาทในการทำกิจกรรมเพื่อโรงสี ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.0 ตอบว่าใช่ และร้อยละ 2.0 ตอบว่าไม่ใช่ (ตาราง 11)

ตาราง 11 บทบาทของสมาชิกในการทำกิจกรรมเพื่อโรงสี

บทบาทในการทำกิจกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช่	193	98.0
ไม่ใช่	4	2.0
รวม	197	100.0

3. การจัดแบ่งหน้าที่ภายในโรงสีข้าวชุมชนมีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.0 ตอบว่าใช่ และร้อยละ 2.0 ตอบว่าไม่ใช่ (ตาราง 12)

ตาราง 12 การจัดแบ่งหน้าที่ภายในโรงสีข้าวชุมชนมีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน

การจัดแบ่งหน้าที่ ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช่	193	98.0
ไม่ใช่	4	2.0
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4. การแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ช่วยให้การทำงานภายในโรงสีข้าวชุมชนมีประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.5 ตอบว่าใช่ และร้อยละ 1.5 ตอบว่าไม่ใช่ (ตาราง 13)

ตาราง 13 การแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

การแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช่	194	98.5
ไม่ใช่	3	1.5
รวม	197	100.0

5. การกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 1.5 ตอบว่าไม่มี (ตาราง 14)

ตาราง 14 การกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน

การกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการดำเนินงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	194	98.5
ไม่มี	3	1.5
รวม	197	100.0

2.4 บรรยากาศภายในโรงสี

จากการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนคิดว่าบรรยากาศภายในโรงสีข้าวชุมชน มีดังนี้

1. การประชุมของโรงสีข้าวชุมชนบรรยากาศในที่ประชุมมีความเป็นกันเองผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.0 ตอบว่ามาก และร้อยละ 2.0 ตอบว่าน้อย

2. สามารถแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งในที่ประชุมได้อย่างเสรี ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 87.8 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 10.2 และ 2.0 ตามลำดับ เหตุผลที่ไม่เคยเพราะเห็นด้วยกับเสียงส่วนใหญ่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3. สมาชิกมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการปฏิบัติงานของโรงสีข้าวชุมชนผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 88.3 ตอบว่ามากรองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 11.2 และ 0.5 ตามลำดับ เหตุผลที่ไม่เคยเพราะไม่ได้ร่วมปฏิบัติงาน

4. สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนมีการยอมรับซึ่งกันและกัน และไว้วางใจกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 94.4 ตอบว่ามาก รองลงมาตอบว่าน้อยและไม่เคย ร้อยละ 3.0 และ 2.5 ตามลำดับ บรรยากาศภายในโรงสีข้าวชุมชนของข้อที่ 1-4 ได้แสดงไว้ในตาราง 15

ตาราง 15 บรรยากาศภายในโรงสี

บรรยากาศภายในโรงสี	มาก		น้อย		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การประชุมของโรงสีข้าวชุมชนบรรยากาศในที่ประชุมมีความเป็นกันเอง	193	98.0	4	2.0	0	0.0
2. สามารถแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งในที่ประชุมได้อย่างเสรี	173	87.8	20	10.2	4	2.0
3. สมาชิกมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการปฏิบัติงานของโรงสี	174	88.3	22	11.2	1	0.5
4. สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนมีการยอมรับซึ่งกันและกัน และไว้วางใจกัน	186	94.4	6	3.0	5	2.5

2.5 ประสบการณ์ฝึกอบรม

1. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชนผลการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 73.6 ตอบว่าเคย และร้อยละ 26.4 ตอบว่าไม่เคย (ตาราง 16)

ตาราง 16 การฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชน

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	145	73.6
ไม่เคย	52	26.4
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2. การเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชนผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 73.6 ตอบว่าเคย และร้อยละ 26.4 ตอบว่าไม่เคย (ตาราง 17)

ตาราง 17 การเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชน

การเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	158	80.2
ไม่เคย	39	19.8
รวม	197	100.0

3. การฝึกอบรมเกี่ยวกับพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมสำหรับโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 56.3 ตอบว่าเคย และร้อยละ 43.7 ตอบว่าไม่เคย (ตาราง 18)

ตาราง 18 การฝึกอบรมเกี่ยวกับพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมสำหรับโรงสีข้าวชุมชน

การฝึกอบรมเกี่ยวกับพันธุ์ข้าว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	111	56.3
ไม่เคย	86	43.7
รวม	197	100.0

4. การเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมสำหรับโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 56.9 ตอบว่าเคย และร้อยละ 43.1 ตอบว่าไม่เคย (ตาราง 19)

ตาราง 19 การเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมสำหรับโรงสีข้าวชุมชน

การเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับพันธุ์ข้าว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	112	56.9
ไม่เคย	85	43.1
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

5. การศึกษาดูงานโรงสีข้าวชุมชนอื่นๆ ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 57.9 ตอบว่าไม่เคย และร้อยละ 42.1 ตอบว่าเคย (ตาราง 20)

ตาราง 20 การศึกษาดูงานโรงสีข้าวชุมชน

การศึกษาดูงานโรงสีข้าวชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	83	42.1
ไม่เคย	114	57.9
รวม	197	100.0

6. การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 57.4 ตอบว่าไม่เคย และร้อยละ 42.6 ตอบว่าเคย (ตาราง 21)

ตาราง 21 การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชน

การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	84	42.6
ไม่เคย	113	57.4
รวม	197	100.0

2.6 ความรู้เกี่ยวกับโรงสี

จากการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับโรงสีข้าวชุมชน ดังนี้

1. ในการบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชน ต้องมีการแบ่งฝ่ายคณะกรรมการอย่างชัดเจน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 99.0 มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 1.0 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

2. ควรมีการทำบัญชีของโรงสีทุกวันและให้สมาชิกหมุนเวียนกันทำ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 97.0 มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 3.0 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

3. การตรวจสอบบัญชีควรมีกรรมการตรวจสอบจากหน่วยงานราชการเข้ามาร่วมด้วย ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.8 มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 10.2 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4. ควรตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนสีข้าวและทำความสะอาดเครื่องหลังสีข้าวทุกครั้ง ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 95.9 มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 4.1 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

5. การบรรจุหีบห่อควรมีเครื่องหมายการค้าและตรา อย. เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 93.4 มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 6.6 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

6. ควรมีกระดานประกาศรายรับ รายจ่ายของโรงสี เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้รับทราบ ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 96.4 มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 3.6 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

7. การแปรรูปข้าวเปลือก 1 ตัน จะได้ข้าวต้น ข้าวท่อน ปลายข้าว จำนวน 560-660 ก.ก. และรำข้าว 70-100 ก.ก. ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ93.4มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 6.6 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

8. ก่อนนำข้าวเปลือกไปสีควรมีการวัดความชื้นก่อน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.3มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 10.7 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

9. การทำโรงสีข้าวชุมชนควรให้คนภายในครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ73.6มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 26.4 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

10. การขายข้าวสารไม่จำเป็นต้องหาตลาดเพิ่ม ควรยึดลูกค้ารายเดิมไว้เท่านั้น ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 56.9มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 43.1 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

11. การบริหารจัดการโรงสีควรเรียนรู้ด้วยตัวเองให้มากที่สุดไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้จากผู้อื่น ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 58.9 มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 41.1 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

12. โรงสีข้าวชุมชนมีประโยชน์ต่อสมาชิกและคนในชุมชนของท่าน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.8มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 10.2 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

13. โรงสีข้าวชุมชนกำจัดปัญหาพ่อค้าคนกลาง ที่ซื้อข้าวเปลือกไปสีเป็นข้าวสารขายราคาแพง ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 94.4มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 5.6 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

14. การทำโรงสีข้าวชุมชนไม่จำเป็นต้องมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เนื่องจากสามารถดำเนินการได้เองโดยคนในชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 51.3 มีความรู้ถูกต้อง และร้อยละ 48.7 มีความรู้ไม่ถูกต้อง

15. ควรมีการขยายกิจการของโรงสีข้าวชุมชนอย่างสม่ำเสมอทุกปี ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 84.8 มีความรู้ไม่ถูกต้อง และร้อยละ 15.2 มีความรู้ถูกต้อง สมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับโรงสีด้านต่างๆ ของข้อที่ 1-15 ได้แสดงไว้ในตาราง 22

ตาราง 22 ความรู้เกี่ยวกับโรงสี

ความรู้	สมาชิกที่มีความรู้ถูกต้อง		สมาชิกที่มีความรู้ไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ในการบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชน ต้องมีการแบ่งฝ่ายคณะกรรมการอย่างชัดเจน	195	99.0	2	1.0
2. ควรมีการทำบัญชีของโรงสีทุกวันและให้สมาชิกหมุนเวียนกันทำเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม	191	97.0	6	3.0
3. การตรวจสอบบัญชีควรมีกรรมการตรวจสอบจากหน่วยงานราชการเข้ามาร่วมด้วย	177	89.8	20	10.2
4. ควรตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนสีข้าวและทำความสะอาดเครื่องหลังสีข้าวทุกครั้ง	189	95.9	8	4.1
5. การบรรจุหีบห่อควรมีเครื่องหมายการค้าและตรา อย. เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค	184	93.4	13	6.6
6. ควรมีกระดานประกาศรายรับ รายจ่ายของโรงสี เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้รับทราบ	190	96.4	7	3.6
7. การแปรรูปข้าวเปลือก 1 ตัน จะได้ข้าวต้น ข้าวท่อน ปลายข้าว จำนวน 560-660 ก.ก. และรำข้าว 70-100 ก.ก.	184	93.4	13	6.6
8. ก่อนนำข้าวเปลือกไปสีควรมีการวัดความชื้นก่อน	176	89.3	21	10.7
9. การทำโรงสีข้าวชุมชนควรให้คนภายในครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด	145	73.6	52	26.4
10. การขายข้าวสารไม่จำเป็นต้องหาตลาดเพิ่ม ควรยึดลูกค้ารายเดิมไว้เท่านั้น	112	56.9	85	43.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 22 ความรู้เกี่ยวกับโรงสี (ต่อ)

ความรู้	สมาชิกที่มีความรู้ถูกต้อง		สมาชิกที่มีความรู้ไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. การบริหารจัดการโรงสีควรเรียนรู้ด้วยตัวเองให้มากที่สุด ไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้จากผู้อื่น	116	58.9	81	41.1
12. โรงสีข้าวชุมชนมีประโยชน์ต่อสมาชิกและคนในชุมชนของท่าน	177	89.8	20	10.2
13. โรงสีข้าวชุมชนกำจัดปัญหาพ่อค้าคนกลางที่ซื้อข้าวเปลือกไปสีเป็นข้าวสารขายราคาแพง	186	94.4	11	5.6
14. การทำโรงสีข้าวชุมชนไม่จำเป็นต้องมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เนื่องจากสามารถดำเนินการได้เองโดยคนในชุมชน	101	51.3	96	48.7
15. ควรมีการขยายกิจการของโรงสีข้าวชุมชนอย่างสม่ำเสมอทุกปี	30	15.2	167	84.8

2.7 การบริหารจัดการ

1. การวางแผนในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชนผลการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนทั้งหมดตอบว่ามี (ตาราง 23)

ตาราง 23 การวางแผนในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน

การวางแผน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	197	100.0
ไม่มี	0	0.0
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2. การจัดสวัสดิการให้แก่ชุมชนของคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 1.5 ตอบว่าไม่มี เพราะคิดว่าควรเพิ่มสวัสดิการให้มากขึ้น (ตาราง 24)

ตาราง 24 การจัดสวัสดิการให้แก่ชุมชนของคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน

การจัดสวัสดิการให้แก่ชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	194	98.5
ไม่มี	3	1.5
รวม	197	100.0

3. การจัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายข้าวสารของคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 99.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 0.5 ตอบว่าไม่มี เพราะยังไม่มีการเพิ่มตลาดจำหน่ายข้าวสาร (ตาราง 25)

ตาราง 25 การจัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายข้าวสารของคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน

การจัดหาตลาด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	196	99.5
ไม่มี	1	0.5
รวม	197	100.0

4. การขยายกิจการของโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 99.0 ตอบว่ามี และร้อยละ 1.0 ตอบว่าไม่มี เพราะยังไม่เห็นเป็นรูปธรรม (ตาราง 26)

ตาราง 26 การขยายกิจการของโรงสีข้าวชุมชน

การขยายกิจการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	195	99.0
ไม่มี	2	1.0
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

5. การติดตามและประเมินผลของคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 1.5 ตอบว่าไม่มี เพราะไม่ทราบว่ามีการติดตามและประเมินผลเมื่อใด (ตาราง 27)

ตาราง 27 การติดตามและประเมินผลของคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน

การติดตามและประเมินผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	194	98.5
ไม่มี	3	1.5
รวม	197	100.0

2.8 ความพึงพอใจราคาข้าวเปลือก

จากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 96.4 ตอบว่ามีความพึงพอใจมาก และร้อยละ 3.6 ตอบว่ามีความพึงพอใจน้อย (ตาราง 28)

ตาราง 28 ความพึงพอใจราคาข้าวเปลือก

ความพึงพอใจ	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ
มาก	190	96.4
น้อย	7	3.6
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน

1. ผลกำไร

1. ผลกำไรของโรงสีข้าวชุมชนจากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 32.0 ตอบว่าโรงสีข้าวชุมชนมีผลกำไรมากกว่า 400,001 บาทต่อปี มากที่สุด รองลงมาคือ ต่ำกว่า 100,000 บาทต่อปี, 200,001 – 300,000 บาทต่อปี, 100,001 – 200,000 บาทต่อปี, 300,001 – 400,000 บาทต่อปี ร้อยละ 28.4, 20.3, 10.7, และ 8.6 ตามลำดับ (ตาราง 29) ผลกำไรต่ำสุดของโรงสีข้าวชุมชน คือ 24,000 บาทต่อปี ผลกำไรสูงสุดของโรงสีข้าวชุมชน คือ 500,000 บาทต่อปี ผลกำไรเฉลี่ยของโรงสีข้าวชุมชน คือ 269,065.99 บาทต่อปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 191,586.34

ตาราง 29 ผลกำไรของโรงสีข้าวชุมชน

ผลกำไรของโรงสีข้าวชุมชน (บาทต่อปี)	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ
$\leq$ 100,000	56	28.4
100,001 – 200,000	21	10.7
200,001 – 300,000	40	20.3
300,001 – 400,000	17	8.6
$\geq$ 400,001	63	32.0
รวม	197	100.0

ผลกำไรต่ำสุดของโรงสีข้าวชุมชน	24,000 บาทต่อปี
ผลกำไรสูงสุดของโรงสีข้าวชุมชน	500,000 บาทต่อปี
ผลกำไรเฉลี่ยของโรงสีข้าวชุมชน	269,065.99 บาทต่อปี
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	191,586.34

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2. ความพึงพอใจของสมาชิกต่อผลกำไรของโรงสีข้าวชุมชนจากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 97.0 ตอบว่ามีความพึงพอใจมาก และร้อยละ 3.0 ตอบว่ามีความพึงพอใจน้อย (ตาราง 30)

ตาราง 30 ความพึงพอใจของสมาชิกต่อผลกำไรของโรงสีข้าวชุมชน

ความพึงพอใจ	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ
มาก	191	97.0
น้อย	6	3.0
รวม	197	100.0

3. การขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนในครั้งต่อไปจากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนทั้งหมดตอบว่าในครั้งต่อไปจะขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชน (ตาราง 31)

ตาราง 31 การขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนในครั้งต่อไป

การขายข้าวเปลือก	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ
ขาย	197	100.0
ไม่ขาย	0	0.0
รวม	197	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2. การปันผล

1. จำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชน จากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.8 มีจำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชน ต่ำกว่า 20 หุ้น รองลงมาคือ มากกว่า 41 หุ้น ร้อยละ 7.2 และ 21-40 หุ้น ร้อยละ 3.0 (ตาราง 32) จำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชนต่ำสุดคือ 1 หุ้น จำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชนสูงสุดคือ 100 หุ้น จำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชนเฉลี่ยคือ 12.99 หุ้น ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 13.76

ตาราง 32 จำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชน

จำนวนหุ้น	สมาชิกโรงสีข้าวชุมชน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
≤ 20	177	89.8
21 - 40	6	3.0
≥ 41	14	7.2
รวม	197	100.0

จำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชนต่ำสุดคือ 1 หุ้น
จำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชนสูงสุดคือ 100 หุ้น
จำนวนหุ้นของโรงสีข้าวชุมชนเฉลี่ยคือ 12.99 หุ้น
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 13.76

2. ความพึงพอใจของสมาชิกต่อเงินปันผลจากการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 99.0 ตอบว่ามีความพึงพอใจมาก และร้อยละ 1.0 ตอบว่ามีความพึงพอใจน้อย (ตาราง 33)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 33 ความพึงพอใจของสมาชิกต่อเงินปันผล

ความพึงพอใจ	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ
มาก	195	99.0
น้อย	2	1.0
รวม	197	100.0

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน

ความสัมพันธ์ของลักษณะบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนที่มีผลต่อความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science Research or SPSS for Windows) เป็นสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรที่นำเข้าสมการพบว่าเพศของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนเฉลี่ย 49.0051 ปี ระดับการศึกษาของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนเฉลี่ย 2.9289 ปี รายได้เฉลี่ยจากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี 104,417.0558 บาท ปริมาณการสีข้าวไว้เพื่อบริโภคเฉลี่ย 1.8147 ตันต่อปี การมีส่วนร่วมของสมาชิกอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ลักษณะของสมาชิก เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ความเสียสละ อยู่ในระดับมาก ลักษณะการจัดโครงสร้างของโรงสี เช่น การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกเห็นว่าบรรยากาศภายในโรงสี เช่น ความเป็นกันเอง การช่วยเหลือกัน อยู่ในระดับมาก ประสบการณ์ฝึกอบรมของสมาชิกอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ความรู้เกี่ยวกับโรงสีของสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารจัดการของคณะกรรมการอยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกมีความพึงพอใจราคาข้าวเปลือกในระดับมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 34 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน

	Y	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X_9	X_{10}	X_{11}	X_{12}	X_{13}	X_{14}
Y	1.000	.060	-.164*	.073	-.360**	.152*	.248**	-.258**	-.204**	.054	-.205**	.001	-.267**	-.147*	.205**
X_1		1.000	-.154*	.040	.000	.053	.041	-.114	-.056	-.061	-.052	-.098	.062	-.090	-.013
X_2			1.000	-.273**	.196**	.008	-.208**	.039	-.004	-.006	-.008	.031	.000	-.048	.003
X_3				1.000	.090	.028	-.024	-.084	-.016	-.043	.035	.195**	.205**	-.065	.111
X_4					1.000	-.068	-.229**	.052	-.038	.011	.047	.199**	.064	.087	-.044
X_5						1.000	-.075	-.116	.145*	-.020	.158*	.020	.199**	.000	.101
X_6							1.000	-.291**	-.446**	.173**	-.395**	-.306**	-.449**	-.437**	.002
X_7								1.000	.612**	-.017	.599**	.220**	.175**	.469**	-.100
X_8									1.000	-.046	.714**	.161*	.351**	.526**	-.075
X_9										1.000	-.106	.099	-.148*	.042	.009
X_{10}											1.000	.227**	.347**	.508**	.035
X_{11}												1.000	.088	.042	.023
X_{12}													1.000	.315**	-.009
X_{13}														1.000	-.021
X_{14}															1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หมายเหตุ เมื่อ Y = ความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน

a = ค่าคงที่

$b_{1...}b_{14}$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการได้ค่าคงที่แล้ว

X_1 = เพศของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

X_2 = อายุของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

X_3 = ระดับการศึกษาของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

X_4 = ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน

X_5 = รายได้จากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี

X_6 = ปริมาณการสีข้าวไว้เพื่อบริโภค

X_7 = การมีส่วนร่วมของสมาชิก

X_8 = ลักษณะของสมาชิก

X_9 = ลักษณะการจัดโครงสร้างของโรงสี

X_{10} = บรรยากาศภายในโรงสี

X_{11} = ประสบการณ์ฝึกอบรม

X_{12} = ความรู้เกี่ยวกับโรงสี

X_{13} = การบริหารจัดการ

X_{14} = ความพึงพอใจราคาข้าวเปลือก

เมื่อวิเคราะห์ดูค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม(ความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน) ดังตาราง 34 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันจะเห็นได้ว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาการละเมิดข้อสมมติฐานที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (สุชาติ, 2537 : 102)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุโดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 14 ตัวเข้าไปในสมการแล้วคำนวณโดยใช้วิธี Enter ผลปรากฏว่าได้ค่า F = 5.845 Sig = .000 หมายความว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปเชิงเส้น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ .326 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปร (การเปลี่ยนแปลง) ของตัวแปรตาม (ความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน) ได้ร้อยละ 32.6 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้ง 14 ตัวแปร มี 5 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ 1) ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน (X_4) 2) รายได้จากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี (X_5) 3) ประสบการณ์ฝึกอบรมเกี่ยวกับโรงสี (X_{11}) 4) ความรู้เกี่ยวกับโรงสี (X_{12}) และ5) ความพึงพอใจราคาข้าวเปลือก (X_{14}) โดยตัวแปรอิสระที่มีผลในเชิงบวกต่อความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชนคือ รายได้จากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี,ประสบการณ์ฝึกอบรมเกี่ยวกับโรงสี และความพึงพอใจราคาข้าวเปลือกส่วนตัวแปรอิสระที่มีผลในเชิงลบต่อความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชนคือ ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน และความรู้เกี่ยวกับโรงสี (ตาราง 34) ซึ่งตัวแปรทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยพหุ ได้ดังนี้

$$Y = 9.816 + .263X_1 - 7.381E\text{-}03X_2 + .308X_3 - .823X_4 + .231X_5 + .126X_6 - .114X_7$$
(3.080) (.976) (-.580) (1.476) (-5.105) (2.491) (.849) (-1.525)

$$- .122X_8 - 3.219E\text{-}03X_9 - .224X_{10} + .158X_{11} - .270X_{12}$$
(-.743) (-.192) (-1.015) (2.087) (-3.490)

$$+ .685X_{13} + 1.573X_{14}$$
(1.441) (2.314)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 35 การวิเคราะห์ถดถอยพหุลักษณะบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig
1. เพศของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน	.263	.976	.330
2. อายุของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน	-7.381E-03	-.580	.563
3. ระดับการศึกษาของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน	.308	1.476	.142
4. ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน	-.823	-5.105	.000
5. รายได้จากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี	.231	2.491	.014
6. ปริมาณการสีข้าวไว้เพื่อบริโภค	.126	.849	.397
7. การมีส่วนร่วมของสมาชิก	-.114	-1.525	.129
8. ลักษณะของสมาชิก	-.122	-.743	.458
9. ลักษณะการจัดโครงสร้างของโรงสี	-3.219E-03	-.192	.848
10. บรรยากาศภายในโรงสี	-.224	-1.015	.311
11. ประสบการณ์ฝึกอบรม	.158	2.087	.038
12. ความรู้เกี่ยวกับโรงสี	-.270	-3.490	.001
13. การบริหารจัดการ	.685	1.441	.151
14. ความพึงพอใจราคาข้าวเปลือก	1.573	2.314	.022
R^2 = .326	SEE = 1.72934	F = 5.845	Sig. of F = .000

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (ตาราง 35) สรุปได้ว่ามีตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม(ความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน) จึงพิสูจน์สมมุติฐานได้ว่า ลักษณะของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน ได้แก่ ลักษณะบุคคล คือ ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมคือรายได้จากการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนต่อปี ประสบการณ์ฝึกอบรม ความรู้เกี่ยวกับโรงสี และความพึงพอใจราคาข้าวเปลือก

ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนและความรู้เกี่ยวกับโรงสี มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชนในเชิงลบ หมายความว่า สมาชิกที่มีระยะเวลาเป็นสมาชิกนานและมีความรู้เกี่ยวกับโรงสีมากจะส่งผลให้โรงสีข้าวชุมชนประสบความสำเร็จน้อย เพราะคนที่เป็นสมาชิกมานาน ส่วนใหญ่จะมีอายุมาก และเป็นกลุ่มคนที่อยู่มาตั้งแต่โรงสีเริ่มดำเนินการ ทำให้มีความรู้มาก แต่ไม่ได้นำความรู้ที่มีอยู่ไปปรับปรุงการดำเนินงานของโรงสี ส่งผลให้โรงสีไม่ประสบความสำเร็จ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

นอกจากนี้ตัวแปรอิสระบางตัวก็มีความสัมพันธ์กันสูง (ตาราง 34) เช่น การมีส่วนร่วมของสมาชิก (X_7) กับคุณลักษณะของสมาชิก (X_8) หมายความว่า ถ้าสมาชิกมีส่วนร่วมมากจะส่งผลให้คุณลักษณะของสมาชิกที่ทำให้โรงสีข้าวชุมชนประสบความสำเร็จก็จะมีมากไปด้วย การมีส่วนร่วมของสมาชิก (X_7) กับบรรยากาศภายในโรงสี (X_{10}) และการบริหารจัดการ (X_{13}) หมายความว่า ถ้าสมาชิกมีส่วนร่วมมากจะส่งผลให้บรรยากาศภายในโรงสีและการบริหารจัดการเป็นไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชน

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบปัญหาอุปสรรคของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชน ดังนี้

สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนร้อยละ 46.2 ได้ระบุปัญหาว่าไม่มีลานตากข้าวของตัวเอง มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่มียุ้งฉางไว้เก็บข้าวเปลือกของตัวเอง ร้อยละ 39.6 ปัญหาทั้งสองเรื่องนี้ทำให้เกษตรกรรีบขายผลผลิตให้แก่โรงสีข้าวเอกชนหลังจากการเก็บเกี่ยว รองลงมาคือ ไม่มีพันธุ์ข้าวนาปรังที่กินอร่อยปลูกตลอดปี ร้อยละ 38.1 ส่งผลให้โรงสีข้าวชุมชนต้องรับซื้อข้าวเปลือกจากที่อื่นกักตุนไว้เพื่อให้มีข้าวสีขายตลอดทั้งปี รองลงมาคือ การเป็นหนี้นอกระบบต้องรีบขายข้าวเพื่อชำระหนี้ ร้อยละ 36.0 รองลงมาคือขาดความรู้เรื่องการทำบัญชี ร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ ขาดคนแนะนำเรื่องพันธุ์ข้าว ร้อยละ 31.5 รองลงมาคือ ขาดความรู้เรื่องข้าว ร้อยละ 27.9 รองลงมาคือ ขาดคนแนะนำเรื่องการปลูกข้าวให้เหมาะกับโรงสีข้าวชุมชน ร้อยละ 26.9 รองลงมาคือ ไม่มีเงินลงทุนเพิ่มหุ้น ร้อยละ 24.9 รองลงมาคือ ขาดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงสีข้าวชุมชน ร้อยละ 23.4 และอื่นๆ ร้อยละ 1.0 (ตาราง 36)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 36 ปัญหา อุปสรรคของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชน

ลำดับที่	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่มีลานตากข้าวของตัวเอง	91	46.2
2	ไม่มียุ้งฉางไว้เก็บข้าวเปลือกของตัวเอง	78	39.6
3	ไม่มีพันธุ์ข้าวนาปรังที่กินอร่อยปลูกตลอดปี	75	38.1
4	การเป็นหนี้นอกระบบต้องรีบขายข้าวเพื่อชำระหนี้	71	36.0
5	ขาดความรู้เรื่องการทำบัญชี	70	35.5
6	ขาดคนแนะนำเรื่องพันธุ์ข้าว	62	31.5
7	ขาดความรู้เรื่องข้าว	55	27.9
8	ขาดคนแนะนำเรื่องการปลูกข้าวให้เหมาะกับโรงสี	53	26.9
9	ไม่มีเงินลงทุนเพิ่มหุ้น	49	24.9
10	ขาดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงสีข้าวชุมชน	46	23.4
11	อื่นๆ	2	1.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนที่ตอบว่า อื่นๆ มีดังนี้

- การรับซื้อข้าวเปลือกจากที่อื่น อาจมีปัญหาเรื่องสายพันธุ์ของข้าวและการปลอมปนข้าว
- สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนมีอาชีพหลักคือการทำนาอยู่แล้ว การทำงานภายในโรงสีจึงทำได้ไม่เต็มที่ บางครั้งต้องให้ผู้อื่นทำงานแทน

ข้อเสนอแนะ

จากปัญหา อุปสรรคของสมาชิก (ตาราง 36) สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการทำลานตากข้าวและยุ้งฉางสำหรับเก็บข้าวเปลือกของตัวเอง

2. หน่วยงานราชการควรมีการแนะนำ ให้ความรู้และจัดอบรมเกี่ยวกับเรื่องการทำบัญชี เรื่องข้าว พันธุ์ข้าว การทำนาต้นทุนต่ำ และควรมีการแจกเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่

3. รัฐบาลควรมีระบบสินเชื่อการเกษตรที่มีดอกเบี้ยต่ำกว่าที่เป็นอยู่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4. การรับซื้อข้าวเปลือกจากที่อื่น ต้องมีผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเป็นผู้ตรวจสอบก่อนที่จะรับซื้อ

5. โรงสีควรแจ้งข่าวสารให้สมาชิกได้รับทราบอยู่เสมอ เช่น การประกาศหอกระจายข่าว หรือการทำกระดานข่าวไว้ที่โรงสี

6. ควรลดเงินค่าหุ้นลงเพื่อให้สมาชิกสามารถเพิ่มหุ้นให้มีจำนวนมากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved